

Vivat Rex!

In Ungarn wurde der König mit der Stephanskronen gekrönt. Während der Zeremonie erhielt er einen reich bestickten Krönungsmantel, ein Schwert, mit dem er auch Knappen zu Rittern des Goldenen Sporns schlug, den Reichsapfel und ein Zepter.

Krönung von Herrschern und ihren Gemahlinnen im St. Martinsdom:

Regierungszeit ▶ Krönungsdatum
Maximilian (1564-1576) ▶ 8. 9. 1563
Maria, seine Gemahlin ▶ 9. 9. 1563
Rudolf (1576-1608) ▶ 25. 9. 1572
Matthias II. (1608-1619) ▶ 19. 11. 1608
Anna, seine Gemahlin ▶ 25. 3. 1613
Ferdinand II. (1619-1637) ▶ 1. 7. 1618
Maria Anna, erste Gemahlin von Ferdinand III. ▶ 14. 2. 1638
Ferdinand IV. (regierte nicht, starb im Jahre 1654) ▶ 16. 6. 1647
Eleonora Gonzaga, dritte Gemahlin von Ferdinand III. ▶ 6. 6. 1655
Leopold I. (1657-1705) ▶ 27. 6. 1655
Joseph I. (1705-1711) ▶ 9. 12. 1687
Karl III. (1711-1740) ▶ 22. 5. 1712
Elisabeth Christine, seine Gemahlin ▶ 18. 10. 1714
Maria Theresia (1740-1780) ▶ 25. 6. 1741
Leopold II. (1790-1792) ▶ 15. 11. 1790
Maria Ludovika, dritte Gemahlin von Franz I. ▶ 7. 9. 1808
Karolina Augusta, vierte Gemahlin von Franz I. ▶ 25. 9. 1825
Ferdinand V. (1835-1848) ▶ 28. 9. 1830

Krönungen in Pressburg

Bratislava, das die Slowaken einst Prešporok, die Deutschen **Pressburg** und die Ungarn **Pozsony** nannten, wurde zur Krönungsstadt, als die Türken auch die dortige Krönungsstadt Stuhlweißenburg (Székesfehérvár) besetzten.

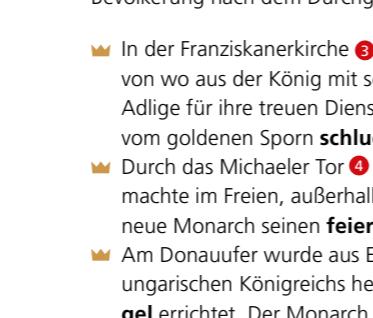
▶ Im St. Martinsdom wurden in den Jahren 1563-1830 zehn Könige, eine herrschende Königin und sieben königliche Gemahlinnen gekrönt.

Krönungsprozession

Bei der Krönung von Königen waren der Ablauf der Zeremonie und die genaue Route, entlang der sich die Krönungsprozession bewegte, genau festgelegt.

Aus dem Dom ging der Herrscher mit der Krönungsprozession durch die Stadt. An der Spitze des Zuges hinter dem Kreuz schritten die Priester und die Magnaten mit den Fahnen der zum ungarischen Königreich gehörenden Länder. Der Weg war mit farbigem Tuch bedeckt, das die Bevölkerung nach dem Durchgang der Prozession in Stücke riss.

Bei der Krönung der königlichen Gemahlinnen hielt man die ungarische Krone über der rechten Schulter der Königin, damit sie an der Seite ihres Ehemanns stehen und ihm helfen würde, die Last der königlichen Pflichten zu tragen.

Koronázási menet

A királyok koronázása pontos szertartásrend szerint folyt le és a koronázási menet útvonala is pontosan meg volt határozva.

A dombból a frissen megkoronázott uralkodó a koronázási menettel együtt elindult a városon keresztül. A menet élén a kereszт mögött papok vonultak, utánuk pedig a főnemesek, akik a magyar korona alá tartozó országok zászlait vitték. Az útvonal színes posztóval volt borítva, amelyet a menet elvonulása után a tömeg darabokra tépett.

Koronázások Pozsonyban

A mai Bratislava, amit a régi idők szlovákjai **Prešporoknak**, a németek **Pressburgnak** és a magyarok **Pozsonynak** neveztek, Magyarország török megszállása után vált koronázó várossá, amikor a törökök elfoglalták a koronázások addigi színhelyét, Székesfehérvárt.

▶ A Szent Márton-dómban 1563 és 1830 között tíz királyt, egy uralkodó királynőt és hét királynét koronáztak meg.

A koronázási szertartás

A koronázás a **Szent Márton-dóm**ban 1 zajlott le. A szertartás résztvevői számára a templomban páholyokat és emelvényeket állítottak. Magyarország Szent Koronáját az ország legnagyobb egyházi méltságá, a pápát képviselő prímás – az esztergomi érsek helyezte az új király fejére. A király jobb kezébe a jogart, bal kezébe pedig az országalmat kapta. A jelenlevők a nádor után háromszor kiáltották „Vivat Rex!“ – Éljen a király! Ezután a Te Deum himnusz következett, majd folytatódott a mise.

Vivat Rex!

Magyarországon a királyt a Szent Koronával koronázták, a szertartás során díszesen hímzett koronázási palástot és kardot kapott, amivel az Aransarkantyús lovagokat felvatta, valamint az országalmát és a jogart.

A Szent Márton-dómban megkoronázott uralkodók és feleségeik:

Uralkodás ideje ▶ a koronázás időpontja
Miksa (1564-1576) ▶ 1563. 9. 8.
Mária, a felesége ▶ 1563. 9. 9.
Rudolf (1576-1608) ▶ 1572. 9. 25.
II. Mátyás (1608-1619) ▶ 1608. 11. 19.
Anna, a felesége ▶ 1613. 3. 25.
II. Ferdinánd (1619-1637) ▶ 1618. 7. 1.
Mária Anna, III. Ferdinánd első felesége ▶ 1638. 2. 14.
IV. Ferdinánd (nem uralkodott, 1654-ben meghalt) ▶ 1647. 6. 16.
Gonzaga Eleonóra, III. Ferdinánd harmadik felesége ▶ 1655. 6. 6.
I. Lipót (1657-1705) ▶ 1655. 6. 27.
I. József (1705-1711) ▶ 1687. 12. 9.
III. Károly (1711-1740) ▶ 1712. 5. 22.
Erzsébet Krisztina, a felesége ▶ 1714. 10. 18.
Mária Terézia (1740-1780) ▶ 1741. 6. 25.
II. Lipót (1790-1792) ▶ 1790. 11. 15.
Mária Ludovika, I. Ferenc harmadik felesége ▶ 1808. 9. 7.
Karolina Auguszta, I. Ferenc negyedik felesége ▶ 1825. 9. 25.
V. Ferdinánd (1835-1848) ▶ 1830. 9. 28.

Mária Terézia

Az egyetlen Pozsonyban megkoronázott uralkodó királynő Mária Terézia volt, aki 1741 június 25-én vette át ünnepélyesen a címet és a koronát. A magyar országgyűlés szeptember 11-i ülésén a magyar főnemesség „*Vitam et sanguinem*“ felkiáltással felajánlotta „életét és vérét“ a királynőt és a birodalom védelméért. A nagy hatalmú királynő több reformot is elindított, a pozsonyi várat királyi rezidenciává építette át és lebontotta a városfalak egy részét, teret nyitva ezzel a város növekedésének.

Geniessen Sie
free wifi VisitBratislava

NOCH MEHR ERLEBNISSE

- unbegrenzte Fahrten mit öffentlichen Verkehrsmitteln
- freier Eintritt in ausgewählte Museen und Galerien
- kostenloser Stadtrundgang und viel mehr
- köratlant utazás a tömegközlekedési eszközökön
- díjtalant belépés kiemelt múzeumokba és galériákba
- ingyenes városnézés és még sok minden más

Offizielle Applikation
der Stadt Bratislava

Fotos / Fotók:
MS Agency, Galéria mesta Bratislav
Stadtplan/Térkép:
MAPA Slovakia Editor s.r.o., 2019

BRATISLAVA
TOURIST BOARD

TRAVEL IN
SLOVAKIA
GOOD IDEA

Bratislava Tourist Board
Primaciálne nám.
P. O. BOX 349
810 00 Bratislava
btb@visitbratislava.com
www.visitbratislava.com

Tourist-Info-Center
Klobučnícka 2
SK-811 01 Bratislava
Tel.: +421 2 16 186
Tel.: +421 2 59356651
touristinfo@visitbratislava.com

XI / 2019

A koronázások tanúi

A mai Pozsony utcáin mindmáig megtalálhatók azok a templomok és épületek, amelyekben a történelmi események lejátszódtak, máig állnak a házak, amelyek a koronázási menet útját szegyezték és megvannak a terek is, amelyek tanúi voltak a koronázási szertartásnak.

■ Az eredeti koronázási menet útvonalának egy része ma sárgaréz koronákkal van jelölve az utcák burkolatán.

A Szent Márton-dóm ① csaknem három évszázalon át koronázási templomként szolgált. Ezt már idézi a magyar korona aranyozott modellje a templomtorony csúcsán és a megkoronázott királyok és királynék nevei, amelyek az oltártól balra levő falra vannak felfestve. A katedrális kriptájában több püspök és nemes nyugszik, akik részesei voltak a koronázásoknak.

A vár ⑦ 1536 óta a magyar királyok rezidenciájaként szolgált. Délnyugati tornyában 1784-ig a koronázási ékszeret készítettek.

A Fő téren ② található a szökőkút Miksa, a városban elsőként megkoronázott uralkodó képmását idéző szoborral.

A ferencesek templomában ③ ütötte lovaggá a nemeseket az újonnan megkoronázott uralkodó.

A Prímási palota ⑧ az érsek valamikori lakhelye, ahol a királyok el voltak szállásolva és ahol a koronázási lakoma is zajlott.

A Mihály-kapu ④ a város védelmi rendszeréből megmaradt egyetlen kapu, amelyen át a koronázási menet elhagyta a várost. Ma a tornyában Fegyvermúzeum és Koronázási fotó-videó pont található.

Legyen király!

Fedezze fel a helyszíneket, amelyek a régi időket idézik és tanúi voltak a híres koronázásoknak.

Koronázási városnézések

Induljon el a királyok nyomában és haladjon végig az eredeti koronázási útvonal egy részén vezetett koronázási városnézések során. A koronázási útvonalat önállóan is végigjárhatja mobiltelefon segítségével egy interaktív kódoló játék keretében.

Koronázási ünnepségek

A történelmi múlt köszönt ránk minden évben a Pozsonyi Koronázási Napok alatt, amikor a látogatók a színészek és hagyományőrző jelmezes csoportok segítségével megrendezett szertartás közvetlen részvételével válthatnak. A többnapos ünnepségeket rengeteg esemény kíséri, lovagi tornák, színházi és zenei műsorok, előadások és kiállítások és sok szórakozás mindenki számára.

Koronázási fotó – videó pont

Utazzon vissza az időben a koronázások korába a koronázási fotó-videó pontban, ahol megtalálható a történelmi város 3D modellje a fel tüntetett koronázási útvonalallal. Fotót és videót készíthet magáról korhű kosztümökben a királyi koronázási jelképekkel és egy történelmi jelenet részévé válhat.

■ További információk Pozsony koronázási történelméről és a jelenkorú királyi programokról:
www.visitbratislava.com/koronazas

Kröningszeugen

In den Straßen des heutigen Bratislava gibt es Kirchen und Gebäude, in denen sich Historisches ereignet hat. Noch immer stehen hier die Häuser, die den Weg der Krönungsprozession säumten und Zeugen der Krönungszeremonie waren.

■ Ein Teil der Route der ursprünglichen Krönungsprozession ist heute mit Messingkronen im Pflaster markiert.

St. Martinsdom ① wurde für fast drei Jahrhunderte zum Krönungstempel, woran bis zum heutigen Tag ein vergoldetes Modell der ungarischen Krone auf der Spitze des Turms und auf die Wand links des Altars gemalte, unvollständige Liste der gekrönten Könige und Königinnen erinnert. In den Krypten ruhen viele Bischöfe und Adelige, die an Krönungen teilgenommen haben.

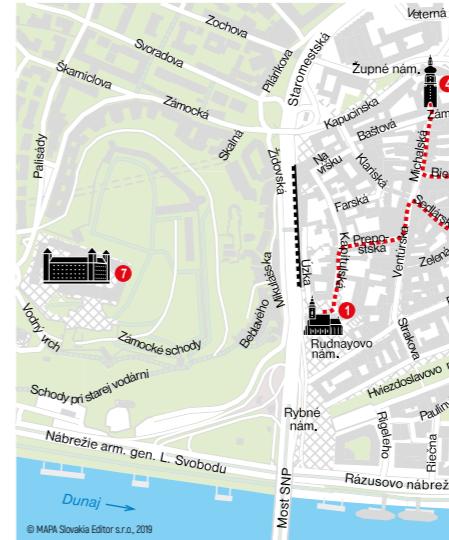
Bratislavaer Burg ⑦, die von 1536 Residenz der ungarischen Könige war und in deren südwestlichem Turm bis zum Jahre 1784 die Kronjuwelen bewacht wurden.

Den Hauptplatz ② dominiert ein Brunnen mit der Statue des Maximilians, des ersten in der Stadt gekrönten Königs.

Die Franziskanerkirche ③ war Zeuge des Rituals, als hier die Adligen vom neu gewählten Monarchen zu Rittern geschlagen wurden.

Primatialpalais ⑧ ist der ehemalige Sitz des Erzbischofs, in dem auch Könige übernachteten oder in dem Krönungsgelage abgehalten wurden.

Michaeler Tor ④ ist das letzte erhaltene Tor der Stadtbefestigung, durch welches verließ die Krönungsprozession die Stadt. Heute finden Sie im Michaeler Turm das Waffenmuseum und den Krönungs-Foto-Video-Point.

Werden Sie ein König!

Entdecken Sie Orte, die Geschichte atmen und Zeugen berühmter Krönungen waren!

Krönungs-Touren

Folgen Sie den Spuren der Könige und absolvieren Sie einen Teil der Route der ursprünglichen Krönungsprozession im Rahmen geführter Krönungs-Touren. Den Krönungsweg können Sie auch allein mithilfe eines interaktiven Verschlüsselungsspiels in Ihrem Handy absolvieren.

Krönungsfeierlichkeiten

Die königliche Vergangenheit lebt immer während der Bratislavaer Krönungstage auf, wenn die Besucher unter Beteiligung von Schauspielern in historischen Kostümen zu direkten Teilnehmern der Krönungszeremonie werden. Begleitet wird das mehrtägige Festival von einer Reihe von Veranstaltungen, Ritterspielen, Theateraufführungen, Konzerten, Ausstellungen und Spaß für alle.

Den Hauptplatz ② dominiert ein Brunnen mit der Statue des Maximilians, des ersten in der Stadt gekrönten Königs.

Die Franziskanerkirche ③ war Zeuge des Rituals, als hier die Adligen vom neu gewählten Monarchen zu Rittern geschlagen wurden.

Primatialpalais ⑧ ist der ehemalige Sitz des Erzbischofs, in dem auch Könige übernachteten oder in dem Krönungsgelage abgehalten wurden.

Michaeler Tor ④ ist das letzte erhaltene Tor der Stadtbefestigung, durch welches verließ die Krönungsprozession die Stadt. Heute finden Sie im Michaeler Turm das Waffenmuseum und den Krönungs-Foto-Video-Point.

→ Auf den Spuren der Könige
→ Királyok nyomában

www.visitbratislava.com

BRATISLAVA

DE

HU